

ДІЛО

Виходить що-дня рано
крім понедіків.

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 10., П. пов.
Конто почт. шл. 26.726.
Адреса тел. „Діло-Львів“.
Число телефону 261.

Рукописів
редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:
місячно . . . . . 3 60 К.
чвертьрічно . . . . . 10 —
піврічно . . . . . 20 —
щорічно . . . . . 40 —
у Львові (без доставки):
місячно . . . . . 3 — К.
чвертьрічно . . . . . 9 —
піврічно . . . . . 18 —
щорічно . . . . . 36 —

За зміну адреси
платити ся 50 с.

Ціна оголошень:

Стрічка петрова, двохваль-
това 40, в надісланні 60 в
оповістях 80 с, в редакційній
частині К. Повідомлення про
зміну і заручки 1 50.
Некрологів стрічка 1 К.
Сталі оголошення за окремою
умовою.
Одні примірник коштують
у Львові 12 с.
на провінції 14 с.

Видає: Видавнича Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Перехід через Збруч.

Французські наступи на заході.

ЗВІДОМЛЕНЄ Ц І К. ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
з 30. липня.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

На північ від Сушіти і по обох сторонах
Касину кілька неприязельських наступів остало
без успіху. На Буковині побороли завзятий
російський опір і зискуємо на терені. Коло Ва-
лепутин добуто точку опертя в тунелю. Горі
від Фундул Молдови ми переправили ся через
долину Молдави. На північний схід від Кут со-
юзники ведуть боротьбу на правім березі Черемо-
ша. Між Прутом і Дністром знова виперто
неприятеля. Ми перейшли заїдну границю Бу-
ковини. Гонзеди обладнали Заїшки. Між Ска-
лою і Гусатином очищено галицький беріг Збру-
ча. Ми місяцями змусили перехід на російську
територію. На південь від Бродів австро-угор-
ські і німецькі відділи з успіхом вдерли ся до
неприятельських ровів.

Італія і Балкан: Ніщо не змінило ся.

ЗВІДОМЛЕНЄ ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ
з 30 липня.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Група кн. Рупрехта: Наслідком на-
шої оборони, боєва діяльність неприятельської
артилерії у Флндрії вчора до полудня була ма-
ла. Що він пізніше вона збільшилась ся, але не
достигає сили попереднього дня. На побережжі і
у відтинку Het Sas тривала дальше огнева бо-
ротьба і також вночі була нагальча. Кілька
англійських стежних відділів, які посувади ся до
нашої третьої лінії відперто.

Група військ німецького наступ-
ника престоло: На Шмен де Дам вчора
французська управа знова пробувала великого
атаку на фронті ширини 9 км., впроваджуючи
до бою що найменше три дивізії. Після безна-
станного огню неприятель рушив до приступу
кількакратно від Сегну до Зимової Гори під
Сваоппе. Всюди відперли його наші випробува-
ні дивізії огнем і протинаступом. Вечером не-
приятель на південь від Ліль поновив наступ
ще двічі, але і ті наступи остали без успіху.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Група військ ген. полк. Бем Ермолія:
Російські сили держать ся на горбах на схід
від граничної ріки Збруча, через яку в кількох
місцях мимо сильного опорю ми переправили ся,
а до якої дійшли наші дивізії на південь від
Скали. На північній березі Дністра ми зискали
на терені за Королівкою. Між Дністром і Пру-
том неприятель на ново ставив завзятий опір,
але на південь від Заїшчок його відперто даль-
ше в зад.

Фронт ген. полк. архики. Йосифа:
Вздож Черемша неприятель боронить
се ще на східних побережжях горбах. Наш атак
між Залучем і Вижицею поступає дальше. В
долині Сушави наші війська йдуть на Селетин.
Також на схід від долини горішньої Молдави
серед боротьби посуваємо ся вперед.

Група військ генерала маршала
пол. Максизена. Успішні наступи прине-
сли нам кількатори бранців на північ від Фокша-
ні і біля устя Рімікула.

Македонський фронт: Нічого но-
вого.

Не вішати!

Львів, 30. липня 1917.

Що раз більше землі відбивають наші
війська, незабаром Росіяни зовсім кинуть Гали-
чину й Буковину, а поліцейські душі вже ладають
ся до тих метод, які доси завсіди супро-
вожали кожний похід наших військ. Ніхто не
досліджував, які терпіня перебула лю-
дність, ніхто не старав ся направити лихо, яке
накоїла воєнна недоля, — за те крім перегля-
дових комісій асентерункових пускано на лю-
дність армію шпіалів, аби „зрадників“ ловили,
ловили в найповнішій значіню сього слова, а
услужні донощики з передрозненою уявою або
й зі свідомою злобою знаходили ся завсіди.
І чого-то вже не приймаємо за доказ зради!

Дійшло до того, що багато людей вітка-
ло — не із страху перед Росіянами, а із страху
перед поворотом Австрійців.

Тепер увільнено місцевости, які один, два
або й три роки були під російським правлінням.
У тім часі мусіли ж люди якось жити — селя-
нини справляти своє поле і продавати, купець
торгувати, а всі входили у зносини з властями.
Заключено неодню подружжя, нужда загнала не-
одну людину в службу або проституцію. Три
роки — дозгий час, а житє домагаєть ся своїх
прав. Коли селянинови раз-у-раз говорено:
„Гляди, дідич утік, його поле, його корова
твої!“ і коли він бачив, що плив місяць за мі-
сяцем, а австрійські власти не вертали, то він
мусів схитнути ся що до права і закона. Мож-
на все те назад привернута, але карати за се
хлопа не вільно...

Всі ті панове, котрі розпливають ся в де-
шевім патріотизмі і в котрих увільнене заняті
області викликає кривавий шал, повинні-би
собі уявити те примусове положенє, в якім жие
людність занятих областей. Але також власти
повинні освідомити собі свою відповідаль-
ність.

Держава не може виставити собі гіршого
свідомства убожества, як тоді, коли привнає, що
не має довіря до своїх горожан.

Наведені уваги знайшли ми в учорашнім,
недільнім числі „А. в. Зіг.“

Самоетійна українська церков.

Берн (Шв.) 29. липня.

(Ткб) Українська кореспонденія (? — ред.)
доносить: Російські дзєвники оповідають, що
серед українського духовенства є сильне заво-
рушенє. Повстав рух, цілю котрого є відорванє
української церкви від російської державної цер-
кви. Головою української церкви мігби бути
патріарх царгородський (? — ред.). На чолі се-
ларатистичного руху стоїть ігумен Лаври печер-
ської.

Цісар Карло в східній Галичині.

КОЛОМІЯ (Ткб. 29. липня). Цісар Карло
в товаристві поручника архикнязя Вільгельма
вчора з малою військовою дружиною, в якій
був також шеф генерального штабу бар. Ари,
виїхав був до східної Галичини. Нині рано при-
був Цісар до Калуша, який лежить цілий май-
же в звалищах. Відси поїхав Цісар дальше до
Станиславова. Дома того міста є в части зни-
щені стрілами. Також тут є багато руїн з пожа-
рів. Опісля відбула ся дальше подорож до
Коломиї, відки Цісар поїхав на фронт і прибув
до одної корпусної команди. Із становища од-
ної дивізійної команди Цісар оглянув область
боїв а опісля поїхав між ліній полевої артилерії
і піхоту, яка саме пускала ся в похід. Бій під
Русовом і заняте тої місцевости слідав Цісар
весь час. Під вечір Цісар через Надвірну поїхав
до Калуша. Вночі Цісар відїхав з Калуша.

З воєнної пресової кватири.

Відень, 30. липня 1917.

Австро-уг. війська старають ся посунутись
наперед через долину Молдави в напрямі Кім-
полонга. Наша лінія бжить тепер менше біль-
ше від Дорна Ватри на захід від Валеупутин,
через долину Путин, відтак на захід від Фундул
Молдови через Брече, здовж горішньої Молдави
через Шипіт, Вижицю здовж долини Черемо-
ша. Між Дністром і Прутом старасть ся непри-

ятель ставити опір. За те між Дністром і Збручем його сила опору ще зломана. В долину ріки Скади буде невагом область між Збручем і Дністром вільна.

БЕРЛІН, 30 липня. Бюро Вольфа доносить: Боротьба артилерії у Фляндрії шаліла також 29. липня з найбільшою завзятістю. Тяжкий огонь звертає ся в день і вночі на дороги і стежки, що провадять до становищ і на стовки, а також і на області положені поза становищами. Німецьке протиділане не втратило досі на силі і поборює неприятели з поводженням.

Англійські батареї намагають часто укривати ся перед діланом німецьких батарей в той спосіб, що окуржають ся непрозорими газами. Проба острілювати німецькі надбережні батареї зі сторони суші і приволокти їх в той спосіб до мовчанки не вдала ся. Англ. монітори і торпедові лодки, які намагались зблизити ся до берега, відогнали ми по короткій боротьбі. На довгій фронті від берега до Ліле починають зарисовувати ся огнища наступів піхоти, яких треба очікувати в найближшій часі. Особливо нагальним був англ. безнастанний огонь між Heitsa і Virilje. Всі позажнійші неприятели наступили дня 29. і 30. липня не удали ся. Так само над берегом були боротьби артилерії дуже нагальні. Англійці що дня пробують направити мости над Ізерою і каналом Neuron, але нім. огонь ударемності проби. На решті західн. фронті прийшло до боротьби піхоти коло Hollach, Lene і Saint Questin.

Французи пробували поперти англ. наступ у Фляндрії наступом на фронті Aisne, однак без успіху. Протягом дня 29. липня Французи на шлім фронті від Serpu до зимового узгір'я наступали все даремно.

Східна Галичина можна сказати вже освоєдена. Росіяни задержали ся на східнім березі Збруча. Коло Тульча фронт, що біжить вздовж ріки, в півд. західнім напрямі і біжить через Королівку, Городок, Стецеву і Черемош, описуючи широким луком область Черновець. В тій області робили Росіяни все, щоби не дати ся окурити. Завзята боротьба ведеть ся о лісній горби між Збручем і Дністром, між Дністром і Прутом та по обох боках Черемоша. Всякий опір не може здержати походу вперед. Пільна артилерія і важкі батареї також на найгірших дорогах поступають зараз за війском і беруть участь у всіх боротьбах. На різних місцях, де неприятели ставили значний опір, минали ми цілі поля побитих рос. жовнірів. В Карпатах відбувають ся похід наперед. Осягнуто узгір'я Дольніто на захід від Фундул Молдови.

БЕРЛІН. Бюро Вольфа доносить: Дня 26. с. м. затопила наша підводна лодка торпедовим стрілом в англ. каналі англ. кружляк з чотирма коминами кляси „Діадем“ (о поємності 11.150 тон), який був хоронений контрторпедовцями.

Ворожі втрати в літаках.

БЕРЛІН. Бюро Вольфа доносить: Від початку війни т. є. від 1. серпня 1914 до 1. серпня 1917 вістрілено 2289 ворожих літаків, а 683 німецьких. Дальше вістрілено 168 ворожих привязаних баллонів і 3 ворожі балйони до кермованя. Як прийємо кошт літака на 75000 ма-

рок, кошт привязаного балйона на 18000 марок а балйона до кермованя в сумі $\frac{1}{4}$ мільона марок, то вартість вістрілених від початку війни ворожих літаків, привязаних балйонів і балйонів до кермованя винесе 175,830.009 марок.

Цісарські відзначеня.

ВІДЕНЬ. Німецький цісар надав ген. полк. Бем-Ермолієви дубове листе до ордеру pour le mérite, а шефови його штабу генер. майорови Бардольфови ордер pour le mérite.

ЗОЛОЧІВ. Цісар надав ген. полк. Бем-Ермолієви командорський хрест військового ордеру Марії Тереси, шефови штабу ген. майорови Бардольфови великий хрест ордеру Франца Йосифа в воєнну декорациєю і мечами, полковникови ген. штабу Гумелеви ордер залізної корони II. кляси з воєнною декорациєю і мечами.

ЗОЛОЧІВ. Цісар надав ген. маршалкови кн. Леопольдові Баварському військового ордеру заслуги I. кляси з воєнною декорациєю і брилянтами, командантові південної армії ген. кавалерії гр. Ботмерови велику медалю військової заслуги на ленті хреста військової заслуги.

Російська позичка в Фінляндії.

ПЕТРОГРАД (П. Т. А.) З Гельсінгфорсу доносять: Фінляндський сойм відкинув в третій читанню предложене про російську позичку в висоті 350 мільонів марок, а уповажнив фінляндський банк позичити Росії тільки 100 мільонів марок у фінляндських грошах зглядяно такої суми в російській валюті.

Похорон козаків в Петрограді.

ПЕТРОГРАД (П. Т. А.) Відбув ся похорон козаків, що згинули в часі гноблення останних неспокоїв. В похороні взяли участь члени тимч. правительства в Керенським на чолі, дипломатичне тіло й депутації петроградських гарнізонів, депутації ради робітників і жовнірів і т. д. Керенський виголосив промову на похороні.

Смерть інспектора болгарської кавалерії.

ВІДЕНЬ 30. липня. Вчора помер в одній з віденських санаторій інспектор цілої болгарської кавалерії Кольов, один з найгорячіших почитателів випробуваної в боротьбах австро-уг. кавалерії. Помер по коротких терпінях на серцеву недугу.

Новий причинковий закон.

Львів, 30. липня 1917.

Від 1. серпня с. р. буде обовязувати новий закон про військові причинки. Закон, який обовязував досі, був ухвалений парламентом доріочно ще в часі балканської війни 1913 р. і мав багато хиб; деякі постанови того закона змі-

нювано цісарськими розпорядками вже в часі теперішньої війни, але проте всіх хиб не усунуено в той спосіб. Заслугою Палати послів є, що на місце давнього, кривлячого закона буде обовязувати від 1. серпня с. р. новий, справедливий.

Після постанов попереднього закона було 155 ріжних вимірів для військових причинків. В кождім краю була висота військового причинка інакша, а крім того в межах одного і того самого краю не був однаковий вимір військового причинка для всіх місцевостей того краю. Тепер на місце тих численних ріжних вимірів, установлено тільки три, а саме по 2 К. денно для Відня в цілій державі, для більших і середніх міст по 1 К. 80 с., для місточок і сіл по 1 К. 60 с. на голову. Однак висота всіх причинків для членів одної родини не може перевишати квоти 12 К. денно; коли н. пр. якийсь родина, що живе на селі, складаєть ся з 7 осіб, то побирати буде 7 рази по К. 1'60 = 11 К. 20 сот., але коли та родина складаєть ся з 8 осіб, то не буде побирати 12 К. 80 с. (себ то 8 рази по 1 К. 60 сот.), тільки 12 К. денно, бо більше як 12 К. денно одна родина не може побирати.

Важну зміну заводить новий закон тим, що не дозволяє більше на зменшуванє військового причинка для тих, які мешкають у власній хаті, або не платять чиншу за мешканє, як то було за часів давнього закона. Від тепер ті, що мешкають у власних хатах, або мають мешканє даром, і ті, що платять чинш за мешканє, будуть побирати однаковий причинок.

Не буде зменшувати ся також причинка з той причини, що причинок виносив би більше, як заробляв покликаний до війська.

Хто має право до військового причинка? До тепер було в тій справі багато постанов, на основі яких мали право побирати причинок тільки крвні покликаного до війська, яких він удержував своєю працею. Від тепер буде побирати причинок кожда особа, і не крвна, якої удержанє було залежне від праці або доходу покликаного до війська і з приводу того покликания є zagrożене. Правесні жінки і діти дістануть причинок в повній висоті (отже по селах по 1 К. 60 сот.) денно, інші особи одержать лиш стільки, скільки давав на їх удержанє покликаний до війська. Правесним і неправесним діткам і родичам жовнірів буде признаний причинок в тім случаю, коли вони є нездібні до праці. Хто є постійно нездібний до праці і мешкає сам без родини, одержить причинок у повній висоті, отже на селі денно 2 рази по 1 К. 60 с., себ-то 3 К. 20 с.

Особи, що мають побічні зарібки, будуть за покликаного до війська, який їм помагав в удержаню, проте побирати військовий причинок, котрого їм в деяких случаях відказували давні постанови. Отже жінка жовніра, яка заробляє своєю працею на удержанє родини, буде побирати мимо своїх зарібків військовий причинок.

Виселенці будуть одержувати побіч державних підмог для евакуованих також військовий причинок.

Причинок буде виплачувати ся дальше, коли жовнір виступить з війська як інвалід або коли наслідком військової служби навіть пізніше, як цивільний, стане нездібним до зарібку, або помре.

До тепер проти рішення причинкових комісій повітових не було ніякого відклику. Новий

МИК. КОВАЛЕВСЬКИЙ.

З провінціальних вражінь.

— Вам треба познакомити ся з нашим повітовим агрономом... — сказав раз мені Сліпченко. — Там такий Українець!... — він махнув рукою, що мало означати, очевидно великий український актив повітового агронома.

Задовольнити свою цікавість було нетрудно в такому невеликому місті, де великі події складають ся з того, як посварять ся Іван Іванович з Іваном Никифоровичем; тут швидко обставини примушують людей знайомити ся між собою.

Отже і я незбаром мав можливість познакомити ся з повітовим агрономом, українство якого викликало в Сліпченка такий широкий багато обсяжний жест...

— І вас занесло в нашу діру?... — були перші його слова. — Ну, нічого, нам буде веселіше...

— Вибачайте, але я не бачу підстав казати так про ваше місто...

Агроном безнадійно зітхнув...

— Діра, та ще яка!... Одна тільки надія, що колись мвже пощастить вибратись звідси, живять трохи. Ось поживете — самі побачите...

— Неаж тут зовсім немає живих, цікавих людей?... — запитав я.

— Людей?... Тут все вори, все погань така, що гідко робити ся...

—?

— В земстві ворують — отверто ворують... Де тільки можуть, там і хапають страшенно... Ось не далі, як учора — на курсах вчительських в земстві... стоять два вчителі й розмаляють собі любеселько, коли надходить член управи, що завідує школами:

— Я вас попрошу говорити по руски! Какъ вамъ не стыдно говорить на какомъ то жаргоні!...

Сказав і проплив як кара Божа. Ну звісно сердешні учителі перелякали ся, бо кудиж їм проти їх „міністра освіти“...

— А є тут ще один „русский земец“ — Грюдеман. Так той до одного доктора кричав:

— Я вам покажу автономію України... Я вам таку автономію покажу, що і не микнете як опинитесь там де...

— Де — се ясне саме собою.

— Словом публіка тут така що їй же Богу ніколи думаш — а добре булоб нарядити ними всіми гармату і стрільнути кудись в бе водню, щоб і не вертали назад...

Така жорстока критика життя і людей, серед яких доведеть ся працювати, нічого радісного викликати не могла. Але сама вже критика — ознака певної активності. Через те я був певний, що нарешті сей Українець не піддав ся нічому такому, що моглоб розмагнітити його українську свідомість, а раз так, то очевидно не може він обмежуватись самою критикою. Мусить він якийсь поза нею, якийсь реально

виявляти свої українські переконаня, творити щось, нехай не велике, мало помітне, але творити.

Одного разу я показав йому якийсь агрономічний листок з серії „Рідлі“.

— Оце гарна штука... де ви взяли?

— Кажу — де.

— А хіба у вас таких метеликів не було?

Чи ви за них і не чули?

— Та ні... чуя то я за „Рідлі“... але...

Він так і не доказав своєї думки і уважно переглядаючи український метелик, бурмотів:

— Да... се гарна штука...

Так я і не дізнав ся, що він чув за „Рідлі“ і чому не зробив ніяких заходів, що до поширеня в своїм районі сієї „гарної штуки“.

Лишало ся думати, що бова ся земства. Але становище повітового агронома знаадо незалежне, щоби припустили таку думку. Тай нарешті найбільш активні діячі земські нічого не мають проти вживаня „малоросійського наріччя“ серед „мужиків“.

Інша річ, коли вчитель, чи доктор почне балакати по мужичому за якусь там автономію...

І раптом серед моїх мірковань про причини такої пасивності повітового агронома, свого критикуючого Українця, він, очевидно, кінчаючи розгляд метелика, й під його вражінням, стукнув рішучо по столу і сказав:

— А гарно було би видати невеличку українську часопис для селян у нас тут, правда, гарно?

Я глинув на агронома.

закон допускає проти таких мавіть право-сильних рішень рекурс до крайшої комісії причинкової, який треба внести протягом 60 днів від дня доручення рішення, виданого повітовою комісією. При відмові причинника матовою комісії перевести дуже основні досліді і подати докладні причини відмови.

Повітові комісії причинкові мають від тепер складатися з двох державних урядників, одного повітового урядника і двох представників людності.

Москвофільський голос розпуки.

„Нова Рада“ з 19. с. м. наводить із своїми увагами ось який голос розпуки органу кнвських об'єднаних-москвофілів „Кієвлянина“ з 18. с. м.:

„Українська Рада свого добила. Правительством і початку відомивши Українцям в їх доматанях, потім задало всі повини і до Уставних Зборів віддало величезну країну (межі якої проте означити не можна) в руки людей, що прийшли сюди з намірами, які до того часу були зовсім чужі мирному населенню півдня Росії.

„Постараймо ся заховати не сулокій — бо те неможливо, але постараймо ся, щоб обрава, прикрий і глибокий сум за дорогою нам вітчизною, Малоросією, не звелі нам розуму та не задли туюго нам серця“.

Потім Рахиль плаче о дітях своїх: „Дорогий наш край має пережити пннованс нових „завойовників“. Нагінка й зневажа впадує на общеруську культуру — наш найцінніший скарб, але в тім скарбі захищений талісман, котрий непомітно але певно виведе нас до поратовання й перемоги.“

Чисто, як ворожка: якийсь талісман, а що воно — не знати.

Проте далі йдуть погрози, йде наклеп на Раду, ніби вона погубає дезертирству, обанно-вчування українства в гайдамацький розмазу, в протипатріотичний нахилі, — тогми ми наводили не будемо, але значимо, що те небезпечно, бо те сіє національну ворожнечу, і газеті слідвало б агадати про пристойність у пресі.

В кінці газета вдаряє в революційний екстаз, кличучи руських людей, кличучи до організації малоруської ради, що повстали би проти Української Ради.

Резолюції У. П. Р.

Львів, 30. липня 1917.

Резолюції У. П. Р., які тільки нині маємо змогу подати нашим читачам, віденська преса одержала була ще в п'ятницю, а подала в суботу мин. тижня. До нас принесла їх почта щойно нині. А. у. к. Бюро кореспонденційне, віденська центральна котрого своїми польськими функціонерами роздешошує до Львова кожну звістку про найменшу дрібницю цікаву польському політичному світові, сулокійно зігнурувала собі сі — цікаві українському громадянству — резолюції — так, як в правила ігнорує прим. промови українських послів з Буковини.

Очи його радісно світили ся якимсь задоволенням і надією. Обличє схвилювано почервоніло. Здавало ся, що він почу в собі новий приплив нових сил, які зробили непереможну впевненість в те, що він аараз переживає, бажає, сподівається ся...

Але се був момент. Через хвилину він знов поїріа, зробив ся буденним, як завжди...

Я ніколи не бачив більше агронома в такім захваті. Раз тільки на зборах нового товариства на паля, що тільки що заснувало ся, він підійшов до мене і, балакаючи про майбутню корисну діяльність в товаристві, між иншим зазначив:

— А гарно було би заснувати таке українське товариство?

Я нічого не відповів йому. Для мене ясне було, що сей на перший погляд критикуючо настроєний визнає свою активність лише тим, що маює в увазі привабливі картини прекрасного можливого, але далекого життя, та й то тільки моментами, захоплюєть ся сими картинками на мент, а далі його енергія никне в сірому тумані провінціальної дійсності і вся та не-обідна, дрізна, але реальна робота українського інтелігента на провінції пропала, с повз нього, шукаючи собі більш видержаного й сталого виконавця, ніж сей рідний брат гоголівського Манілова на українській ниві.

Спробовало ся Бюро се тільки на прислане мамі їй часті резолюції (про заходи в справі особистої і національної охорони відбитого Поділу) і кінцевої часті (обговорена в неділю). „Діал“ постановою про парламент і перебудову Австрії) Ті шматки ухвал У. П. Р. ми дістали, кожду окремо. Повний текст одержали ми аж нині. Подаємо його — пропускаячи, згадані вище, вже у нас наведені часті.

На нарадах в днях 25. і 26. с. м. У. П. Р. одноголосно сконстатувала в справі закордонної України, що український національний рух в Росії зріє до могутності, якої значне нетільки є рішення для дальшого внутрішнього розвитку російської держави, а простягає ся далеко поза межі Росії.

У. П. Р. твердо вірить, що українське питання, на наконечне рішення котрего дано реальні заборони шляхом створення самостійного українського правительства, признаного тимчасовим правительством і всіми самоуправними органами України, — як першорядне питання Східної Європи вже не зійде в порядку дня великої політики і питань, які ся війна має розвязати.

У. П. Р. висказує певність, що українська нація буде мати змогу саме рішення про долю свою як національно політичної індивідуальності, — в амслі проголошення російською революцією принципів демократії і права самоозвільнення народів.

8-ого СЕРПНЯ 1917.

здержуємо висилку „Діла“ без виїмку всім тим, що до того часу не надішлють передплати.

НОВИНКИ.

Львів, 30. липня 1917.

— Універсал і свідки. Читаємо в „Новій Раді“ з 5. с. м.: На волосім сході в Пузирках Бердичівського повіту на Київщині після прсмов д. Шульгина та д. Шугаєвського (голови „Просвіти“) селяни всі заявили за універсалом й постановили облакати на користь рідної справи всі землі по 10 копійок від десятини. — На загальних зборах Бердичівської повітової „Просвіти“ з приводу Універсалу ухвалено таку резолюцію: „Всі Українці, які живуть у Бердичеві, повинні мати обовязок платити через „Просвіту“ до Центральної Ради 1% з доходів. Постановлено також виконувати всі розпорядження Української Центральної Ради“.

— Часове звільненє рвмісників від військової служби. Міністерство крайової оборони визало отсей розпорядок з 18. липня 1917 р. ч. 16.407: Приділені до відділів позадку армії а незділні до фронтової служби ковалі, токарі, боднарі, сіллярі і тии подібні професіоністи, які є необхідні для рільного господарства і лісового, для виробу вина і оочів можуть бути провізорично увільнені від військової служби. Сей розпорядок відносить ся до майстрів і помічників. Прошення о часове звільненє, при долученні документів, треба зголошувати в місцях увільнення — в конскрипційних урядках або у начальника громади. Про часове звільненє з вище наведених причин буде рішення видаді для увільненє ц. к. міністерства крайової оборони.

— Наказ комісара. Чернігівський губернський комісар наказав, щоб усі його відозви та закликки до населення друкували ся в українській мові.

— Чому арештовано Пилсудського? В справі арештована Пилсудського видав генерал-губернатор урядове поясненє, в яким вказує на те, що причиною такого зрядження була діяльність Пилсудського в польській організації військовій („Р. О. W.“) А саме Р. О. W. покинула свій напрям проти Росії і змагала до утворення тайної держави в державі, „щоби зробити край тереном революційних заворушень“. „О скільки при тім гралі ролю впливи держав коаліції, тогми не можна порушувати“ — говорить ся в комунікаті варшавського генерал-губернатора. Проти арештована Пилсудського збирала ся протестувати варшавська рада міська, та генерал-губернатор перед засіданєм ради заборонив дискусію на ту тему; скликана рада розійшла ся без протесту. Польські лїгоністи, які не зложили присяги — а буде їх багато, бо на 11 присягнув тільки І — примішені в окремій табір.

— Сільсько-господарська поземельна перепись. При кнвській земській управі під президентю проф. К. Г. Воблого і директора статистичного

бюро кнвського губерньського земства М. Н. Мороз відбулась в справі маючої перенести ся сільсько-господарської поземельної переписі, а також переписі міських оселє обласна нарада, в якій брали участь директори земської статистики губерній: кнвської, волинської, подільської, бесарабської, катеринославської й подтавської. М. Н. Мороз підняв між иншими питання про ознакменє регістраторів а правилами ріжних політичних партій в аграрній справі, щоби ті регістратори могли інформувати про них населенє, яке без сумнію такі запити буде до них ставити. Нарада прийняла сей внесок. Потім узвдалено, що перед початком розробітки лібра-ного статистичного матеріалу треба конче знова скликати до Кнвєа обласний вїзд, який виробить одностайну для всіх губерній України програму розробітки. Також нарада ухвалила доповнити програму дослідів для губерній України цілим рядом ріжних нових квестіонарів, а між ними особілим квестіонарем про питанє о національній приналежності.

— Замовлюванє і спроваджуванє всякого рода словжених артикулів ізза границі можна довершувати лише за посередництвом воєнних централ господарських (Kriegswirtschaftszentralen). Наслідком того не мають реальної вартости подання, вишенє до инших центральных властей, як також умови, заключувані безпосередно із заграничними фірмами, а спеціально звертає ся увагу інтересованих, що контрактованє молодих барабол із Голандії є безвильне наслідком закау перевозу через Німеччину.

— Заміна пам'ятників. Селянський вїзд, що відбув ся в Чигирині, рішиз негайно усунути в усіх селах повіту пам'ятники царя Александра II. і замінити їх пам'ятниками Шевченка та других українських діячів.

— В українській гімназії в Яворові є до обнята з 1. вересня с. р. місяч учителів української мови, математики і фізикої (класичних або нових мов). Платня для іспитованих 2400 кор., для неіспитованих 2000 кор. і доріжничий додаток, як в державних гімназях. Зголошенє належить як найскорше переслати Дирекції гімназії в Яворові.

— Нові полєві переписні картки. Починаючи від дня 1. серпня с. р. можуть бути ужиті в поштової переписі до жовнів армії, яка стоїть в полі, тільки нові картки з сивого паперу; давних карт рожевої краски можна буде уживати дальше тільки в кореспонденції від армії в полі. Приватні кореспонденційні картки для полевої пошти будуть допущені лиш тоді, коли друком, формою і краскою не будуть в нічій ріжнитися від урядових.

— Примусова рекрутація в Польщі. До польських дивізіонів доносить з Варшави, що на нарадах державної Ради з відпсручниками німецького правительства рішено приступити до формованя польської армії. якої кадрами признано теперішній лїгон. Творене армії буде відбувати ся на основі примусової рекрутації, а не вербуку добровольців. В жовтні с. р. буде підданий військовому переглядові один річник, а рекрути а того річника мають утворити поки що один корпус польської армії.

— Великий Київ. Під президентю А. М. Гінзбурга і при участі представників: гор. управи — А. Н. Шефтеля і повітової земської управи — А. С. Сохільського, відбулась нарада представників виконавчого комітету Деміївки, Святошина, Рубежківської колонії, Чоколівського присілка і Александрівської слободи. Обговорювалось питанє про організацію в тих місцевостях всенародного голосованя (плексіиту) за прилученє їх до Кнвєа. Ціле засіданє було присвяченє питанню, хто має право брати участь в голосованню. А. М. Гінзбург висказував думку, що питанє про прилученє повинно бути рішенє всіми мешканцями, які досі мали право голосованя на радних (гласних) в городській думі. Представники Святошина і Деміївки казали, що право рішення про прилученє окраїни до Кнвєа можуть мати не всі мешканці, а лише ті, що мають т. зв. ценз оселости (сталі мешканці) і що літники й случайний елемент повинні бути вилучені від голосованя. По довшій дискусії збори рішили резолюцію, в якій заявили ся за признанєм права голосовачя всім мешканцям підлягаючнх прилученю місцевостей. На слїдуємій засіданню має бути обговорюване питанє про техніку виборів.

— Блок українських с. д. і с. р. ів при городських виборах в Кнвєа. Українські соціальні демократи і соціалісти революціонери заключили блок при виборах в кнвську городську думу. Від імені блоку вже вилучена ліста кандидатів на радних (гласних) кнвської городської думи.

— Вінчанє п. О. Касіяньської з п. Василем Дорошом відбудєть ся дня 31. липня. Замість осіб запрошено складують вони 40 К. на фонд ім. мнтр. Шеніцького.

ПОМЕРЛИ:

Леонідія Петрушевичева, жена посла до державної Ради, переживши 52 літ, заасотрена на Св. Тайнах, упокоїла ся у Відні для 26. липня 1917 р. пополудни. Похорон відбув ся дня 28. с. м. о год 3 пополудни з гаят похоронної на централнім кладовищи у Відні. — В. П. п.

ЛЯВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ.

„Пяткова система“.

На необхідну потребу удержання 25 українських шкіл на Воличі, які супроти останніх подій тим дорожші і важливіші для української справи, кончеці як найскорші і найбільшійшій метви

Стефа Котовська 9 К (Дч) (збірка), Рава руська: Марійку Голозківну Любича, д-ра Лулева пп. 408, Платона Горницького Раза р. — Кобринівичівна І. Добротвір 5 К: Нізю Калиновичеву в Буську, Марійку Білівичівну в Полоничині, Олену Дорошівну в Миялтині старім, Дарію Данилюк в Моравській Остраві, — о. Дя. Панасевич пол. курят 20 К. — Маріян Кинасевич Судова Вулиця 5 К: Володимира Кекиша пол. поч. 296, Галю Качуровську в Станимирі, Іванну Левичівну учит. шкіл вид. в Городку Ягайлонським, Зенка Кинасевича поручника пол. поч. 204 і Йосифа Костжемского п. п. 296. — Гадайчук Богданко 5 К: Галюсю Захарівсевичівну в Рахині, Зеню Яновичівну в Хотині, Іренку Мартинівну в Городку Ягайл., Стефанка Матковського в Стрию, Юлюся Гошовського в Фалиши. — Анна Павлусевич Струтин вижній 5 К: Тому Головацького дир. банку Кенігсфельд к. Берна Морава, Володимира Павлусевича надпор. 3 п. гузарів, Стефанію Сендещку учит. Струтин вижн., Нестора Рогужинського поручн. 15 п. п., Софрона Добрянського урядника почт. головна почта Львів. — Гавриликівна Євгенія в Волянці 10 К: Терлецьку Магдалену, Ватвицького Ів. в Тустанович і Дзюбановського Гр. надстр. ск. Борислав. — о. Євген Кульчицький Гочів 10 К: п. Осила Кульчицького ц. к. емер. офіціала подагкового в Ярославі, Станислава Кульчицького урядника при „Сільським Господарі“ у Львові, о. Целестина Кульчицького пароха в Підгайчикав, о. Володимира Гмйтрасевича в Ліску, о. Євгена Адріановича в Устриках дол. — Іван Угрин Якторів 6 К (Дч): п. Ігнатія Стефанського інженера в Якторова, п. Клима Ганкевича директора лісів в Уневі і о. Слободяна пароха в Винниках. — Біл об ра м Богдан Перемишль 2 К: Коста Стисловського уч. VII кл. в Перемишлі, Яремкевича Ярослава і Мосору Володка, оба абітуріенти в Перемишлі. — о. Михайло Шумило в Стронтині 20 К. — Поручник Лука Нагурський 20 К. — Дес. Палагинок Михайло 7 К: дес. Боднарука гудульська сотня. — о. Орест Солтківчич парох в Улючи 25 К, жена Леонтина Солтківчич 10 К. — о. А. Целевич гр. кат. парох Лозини 5 К. — Поручник Бардин Роман, полєва почта 63. — Климентина Мигалева, Поляни суров. 5 К: о. Володимира Марчака в Грині, о. Володимира Колєнського в Терла, Володимира Волянського проф. сем в Самборі і п. Елсонору Кеникову в Суровиці. — Іруся Мигаль Поляни суров. 5 К: Лєсю Марчаківну в Синявці, Владюсю Марчаківну в Гриню, Славю Шпильку в Суровиці і Ігору Козбура в Самбора. — Степан Масляк пол. поч. 26, 5 К: Мизайда Яновича, Остана Гробелька, Василя Рудого, Владимира Яворського, Дмитра Маколона — всіх в 20. п. п. гр. обор. — Осипа Чайківська учит. в Перегримки 5 К: Яролаву Таронську зі Львова, Марію Угрин учит. в Креминої, Євгенія Ключку уряд. почтов. зі Самбора і Мирона Ключку хорунж. — Парипа В. Камічка ад Скол 20 К: Лєва Борачка упр. шк. в Перегринську, Євонислава Берєцького ком. 10 корп., о. Андр. Галадиюка Болєкія, Василя Ісиха управ шкоди Мозирч п. Дрогобич, Степ Дриничина Болєхнів. Маря Осідач Яворів 5 К: Олю Кудричеву Львів, Лєву Ширбу заступ. офіцр 89 пол. і П. р. Кєсьонжову Яворів. — Марійка Бардинівна в Жєлади 2 К: Йосифу Павелівну в Каміній Стружилівій, Наталію Шараневичівну в Мостах великих, Нуса і Юлюся Гошовських в Фалиши, Фалку Любінєцку в Чєснихав. — Шквірк о. М. Самбір 5 К: Кирила Баланюка уряд. почт., Володимира Бєлицького, Сидонію Стефановичівну, Євгена Ключу, Осипа Туркавського, урядника поштових в Самборі. — Др Юліян Шиняйло, пол. поч. 398, 10 К (Дч стєр): радник: Кліма Топольницького Краків, д-ра Миколу Киста Краків, д-ра Юрія Михайло-

вича Градець, Миколу Терлецького сан. поручн. Градець, судю Йосифа Зятка Дрогобич. — Стефан Кандюк однор. цугсф. 58 п. п. в Любліні 4 К: Люсю Мельниківну учит. в Ляховичах, Малю Гердлічківну в Ляховичах, Зєфу Заклинську в Кірхбергу (дол. Австрія), Сильвестра Сагайдака рахункового підофіцира 58 полку п., Матія Лукаша поручника при 2 К. Т. Д. — Волчук Іван хорунжий 13/30 пол. ком. 5 К: Лінинського Мих. поручн. 15/10 Мацькова Мит. кад. асп. пол. поч. 240, Гаванського Ром. хор. У. С. С. етап. поч. 445, Волка Василя студ. філ. Відєнь, Роздільського Міся Воля цєвдинська, — одн. ох. капраль Гринко Гоцкнй 5 К: Місю Палажівну учит. і укінч. богослова Осипа Бачинського в Перемишли, поруч. Михайла Данилка в Кракові, Миколу Дершка пол. поч. 434. — Марійка Рубатріна 5 К: батька Антона Чубатого, о. Николу Прокоповича, Настусю Коханівну — всі з Юнашкова, Івана Цимбалістого У. С. С. Стрий і товаришів з давнн шкільної: Стефію Левиківку і Домцю Макухівну.

О П О В І С Т К И.

Второк, 31. липня 1917.
Нийт: греко-кат.: Яв і Еміліана. — римо-кат.: Існат. Львів.
Завтра: греко-кат.: Марк. — римо-кат.: Петра в ол.
| Пп Петро Івахія і Адам Ю. Ріпецький звольтає подати свою адресу Дирекції української гімназії в Яворові. 2-2

ВОЄННІ КОМУНІКАТИ

ЗВІДОМЛЕНЕ Ц. І К. ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ з 29. липня.
СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Над горішною Путною довершують ся рухи, які стали вказаними наслідком натиску неприятеля.
На північ від долини Касіну наші гірські війська відперли кілька наступів.
В південній Буковині і у відтинку Томнатика забрали ми неприятелеві одну гору за другою. Союзні дивізії посувають ся наперед через долину горішню Молдави і до Шинпота над Сучавою.
Кути є в наших руках. На північний схід відти добуто в ночи приступом Банилів руський. Переправляємо ся через Черемош. Також на схід від Городенки опір Росіяв був даремний. Проломано неприятельські лінії. По тім боці Дністра погоня поширила ся на гори на північ від Заліщик, аж до відтинка Збруча під Гусятином, де неприятель вступив поза границю держави.

НА Д І С Л А Н Е.

Красний адвокат
Д-р ЕВГЕНІЙ ГВОЗДЕЦЬКИЙ
веде канцелярію у Львові
486 при вулиці Брацївнх ч. 6. 9-7

О Г О Л О Ш Е Н Я.

Адреса: Hauptkasse der Zentralleitung der Ukrainischen Legion WIEN, VI, ELISENGASSE 20
ПРОСИМО НА ГОЛОДЕСУ СЛАТИ ЛИСТИ І ДАТКИ НА СТРЕЛЄЦЬКІ ЦІЛІ.

Панісчик в маторої шукав вантця бюрового за малым анагорженєм до адмїстрації „Практика“. 59 2-2

Приймаєть ся передплата на часопись полонєних Українцїв табору Зальцведель (Німєччина)

„ВІЛЬНЕ СЛОВО“
Часопись виходєть що середі і суботи. Випусувати можна в усі краї, табори і робітничі команди Німєччини й Австро Угорщини.
Передплата на місяць 40 фєн., одно число 5 фєн. Пробне число висилаеть ся без плати.
Адреса Редакції:
Redaktion der ukrainischen Lagerzeitung „Wiljne Slowo“ Krgflager Salzwedel. 44 3-7

Пошукую до двох пїачаюк в третей видїлової УЧИТЕЛНИ а поправним знанєм української і німєцької мови, можливо з французьким і фортепяном. — о. Григорий Калимон, Ришнова воля, почта Бобрівна коло Ярослава. 59 4-3

Інтелїгентну бюрову жіночу силу

зараз прийємо.
УСЛІВЯ: Знанє української мови в письмі і слові, а німєцької бодай в письмі, — і писанє на машині.
Платня відповідно до квалїфікації і після умови.
Зголошенє особисто щодєнно від 12-1 перед полуднєм до Адмїстрації „Дїла“. 1-3

КОНКУРС.

Виділ муз. Тов-а ім. М. Лисєнка у Львові,

оголошує отсим на рік шкільний 1917/18. конкурс на 2. стипєндї, а то:

- 1) імені Анатолія Вахнянина в річних 200 хор.
- 2) імені д-ра Петра Сухєвича в річних 200 хор.

Рефлєктуєть на ті стипєндї мають вказати, що є елєвами Вис. Музичного Інституту ім. М. Лисєнка у Львові, та що покінчили там рік шкільний 1916/17 з поступом дуже добрим, в кінці долучити свідочтво убожєства.

Поданя належить вносити до видїлу Муз. Тов-а ім. Лисєнка у Львові, ул. Шашкевича 3, до вклюдно 31/8 1917, де можна засягнути також блїзших інформаций. 59 Б 2-2

Жито і пшєницю

під озимі засїви можна замовляти в КРАЄВІМ СОЮЗІ Господарсько-торговельних Спїлос у Львові, Зіморонича 20.

Приймаєть ся лише збірі замовленє разом в цілої громади на приписаних друках, які Союз висилает на жаданє враз з поясненям. 20 П 4-4

Конкурс.

Виділ муз. Тов. ім. Лисєнка у Львові

оголошує отсим на рік шкільний 1917/18 конкурс на стипєндїю ім. Олександра Мишуги в річних 1000 К. Рефлєктуєть на ту стипєндїю мають вказати, що посвядують ся фаховому артистичному образованю в співі, згладно музичі, що є української народности, а назто вказати ся свідочтвом компєтентних знавцїв, що проявляють взначний музикально-вокальний талант.

Першєнєство до стипєндїї мають члєни родини Вл. Олекс. Мишуги.

Поданя належить вносити до видїлу муз. Тов-а ім. Лисєнка у Львові, вул. Шашкевича 3, до вклюдно 31. верєснєя, де мож засягнути блїзших інформаций. 59 А 2-3

Одиноке українське

Тов. взаїмних обезпечєнь на житє і вантє п.

„КАРПАТІЯ“

Почєсний прєзидент Його Ексцєлєнції митрє полїт. граф Шєптинський.
Товариство опєргє на взаїмности, а через се всі зиски припадають самим члєнам.
Ручитє вже по трєх літах неоспорнїсть і вантє палїсть обезпечєнєя.
Правнє по трєх літах право викупу, а там же по трєх літах уадїне позички на вантє відсотки.
У всіх справах звертати ся на адресу: ЛЬВІВ, — вулиця Рубєнч 18
Години урядові: від 8. до 2.